

Svježa kao paradajz
tnost razotkrivena i razokvirena

Свежа како домати
ност разоткриена и обезрамена

Fresh as a tomato
aid bare and without boundaries

Svježa kao paradajz:
Suvremena makedonska umjetnost razotkrivena i razokvirena

Od umjetničkog ka pojavnom (AtP) 1-5
i prema AtP 6 / ByTheWayArt 1-6

2004-2014

Свежа како домат:
Современата македонска уметност разоткриена и обезрамена

Авторски низ појавното (АнП) 1-5
и кон АнП 6/ПатемАрт 1-6

2004-2014

Fresh as a tomato:
Contemporary Macedonian art laid bare and without boundaries

Artistically through the Phenomenal (AtP) 1-5
and towards AtP 6 / ByTheWayArt 1-6

2004-2014

Galerija Kazamat, 2014.

Svjež̃a kao paradajz: Suvremena makedonska umjetnost razotkrivena i razokvirena

Robert Alagjozovski

Ovaj izbor suvremene makedonske umjetnosti baziran je na radikalnoj umjetničkoj praksi koja se u obliku višegodišnjeg projekta razvila kao kolaborativna platforma makedonskih umjetnika van generacijskih, poetičkih i sličnih bliskosti. Ona u svojim načelima želi da razbije sve poznate institucionalne i utabane okvire u kojim se umjetnička delatnost ispoljava. Koristeći format inovativnog umjetničkog projekta, sa namerom da prevaziđe zastareli format likovne kolonije, ona poziva makedonske autore, pre svega vizuelne umjetnike, ali i umjetnike drugih disciplina, intelektualce, filozofe, blogere, na jedan zajednički interdisciplinarni ekskurs van poznatih umjetničkih i stvaralačkih postupaka i formi, a ipak duboko u njima.

Tako se u suvremenoj makedonskoj umjetnosti pojavio jedan poveć̃i korpus umjetnosti i umjetnika (kod bar desetak njih to je već̃ kontinuirani višegodišnji rad na bazi istih polazišta, a različitih rezultata) koji preispituje umjetnost i umjetnički rad preko dva aspekta, odnosno kategorije. To su aspekti autorstva i pojavnog, odnosno fenomenalno-fenomenološkog, u jednom filozofskom smislu.

Ove dve kategorije se pri tome postavljaju istovremeno i razdvojeno i u međusobnu relaciju jer su autori bačeni u ž̃ižu pojavnog, u sagoljenu prirodu, nepristupačnu i neuokvirenu u civilizacijskom smislu. U takvom stalnom zajedničarenju–u nešto što je sasvim suprotnousamljenosti, miru i individualnoj tišini da umjetnikuju, odnosno, da preispituju autorstvo, postavljajući sebi sledeća pitanja: šta je smisao autorstva i č̃ina kreacije; kako ono nastaje; kako se autorstvo, kao autonomni č̃in, suočava sa grupom autora koji su dovedeni u tako blisku relaciju koegzistencije; dali je izolovanje, u takvim okolnostima, uopće moguće; dali se autorstvo meša i kakve uticaje trpi sa strane grupe; jesu li mogući kolektivni ili kolektivizovani autorski č̃inovi na bazi zajedničkog promišljanja, diskutovanja, analizovanja i sintetizovanja različitih tema i pogleda?

Aspekt pojavnog, odnosno, fenomenološkog, postavlja pitanje konteksta, okruženja, objektnoga, uslova(u kojima autor stvara). Tu se sprovodi, opet, jedna destabilizirajuća hijazma u odnosu na utabane, uokvirene, opšto prihvaćene uslove. Da bi stvarao, autor se obično izoluje. Ovde je on postavljen u jednuradikalnu otvorenost prema drugima, u jednom stalnom zajedničarenju–u nešto što je sasvim suprotnousamljenosti, miru i individualnoj tišini. Drugi deo hijazme odnosi sena uslove rada. Ne samo što je autor izložen drugosti i mnoštvu, već̃ je lišen i komforanog, uokvirenog, poznatog, svog prostora, te svoje male umjetničke jazbine gde treba da donese svoj kreativni porod. On je bačen u nepoznatu prirodnu sredinu, u nenaturalizovani i nekultivirani mikro prostor, koji je isto takotud̃ i drugima, i sva uobičajena pomagala sunedostupna, osim svoje i veštine preživljavanja drugih i jošnekoliko pomoćnih alata. Nema četki, boja, nema mermera, nema dleta, nema kompjutera, izvora struje, nema Interneta. Instinkt i promišljavanje postaju, opet, najmoćnije sredstvo uspostavljanja odnosa sa tom prirodom.

Ova izolovana postavljenost (u odnosu na prirodu, privilegovani kontekst rada, etc.) i radikalna višednevna izloženost drugosti i ugrožavanje autonomije individualnosti dovodi do različitih rezultata: autorstvo je u stalnom č̃inu ugroženosti svoja autonomije. Ono prelazi iz sfer̃e intelektualnosti i stvaranja u sfer̃e svakodnevnog kreativnog (pa i egzistencijalnog) preživljavanja i izmišljanja *ad hoc* pomagala. Putem stalnih razgovora, debata, razmena mišljenja koje zadiru u razne teme, od lične poetike do analize umjetničkog i sociokulturnog konteksta, individualno mišljenje je izloženo stalnom potrebom stvaranja konsenzusa, ali i individualnog isticanja, preispitivanje sebe i drugih; dozvoljavanje autorskog da se ispolji, da se zatvori u sebe ili da se spodeli sa drugima; da se preuzme ili da seutiče na mišljenje ili nakreativnu ideju drugoga/kolegu.

Rezultati ove složene situacije su raznovrsne i paradoksalne. Autori nisu obavezni da nešto stvore, da stvaraju, da zaokružavaju svoj rad, već̃ da samo preispituju sebe i druge i da promišljaju sve moguće kategorije koje će u tom zajedničarenjem, u tu konfrontaciju sebe i drugoga, bliskoga/ oponenta da izađu na površinu. Ali seupravo ta situacija pokazuje kao isključivo korisna i podsticajna za autore, tako da su oni postavljeni u jednu situaciju sveobuhvatnog ontičko/epistemičkog mizanabima. Preispitujući kategorije stvaranja i autorstva oni istovremeno i stvaraju i izlažu na uvid drugima i proces i rezultat tog stvaranja. Dela nastaju na bazi uticaja, razlika, raskola kao inividualni ili čak i grupni rad. To može biti koncept, idejaili inspiracija, koja se dodatno, nakon de/re/kontekstualizacije, razvije ili delo koje se stvara baš tu, *hic et nunc*, pa se čak javlja i delo koje rezolutno odbija da nastane, da se ne stvori, jer autor ili pojedinac smatra da time ruši bazični koncept ili ambijent u kome je postavljen.

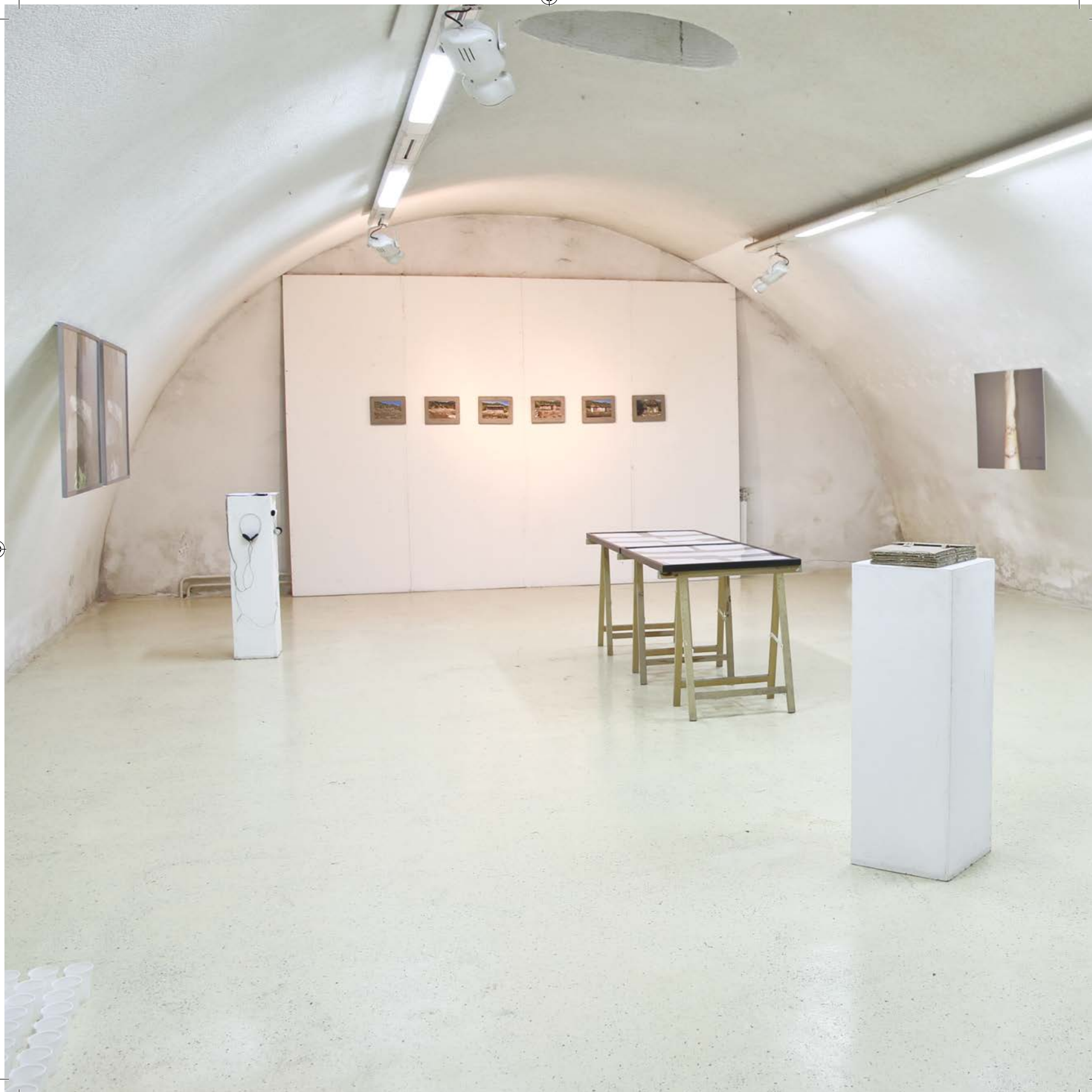
Jedino nešto koje grupa konsenzualno radi to je snimanje, dokumentovanje i arhiviranje procesa radikalnog preispitivanja autorstva i pojavnog, štona kraju postaje jedinosvedočanstvo nastajanja autorstva, dokaz autorskog pojavljivanja u pojavnom, sinteza (mada bila i antiteza) subjekta i objekta, mene i drugog, autorskog i neautorskog.

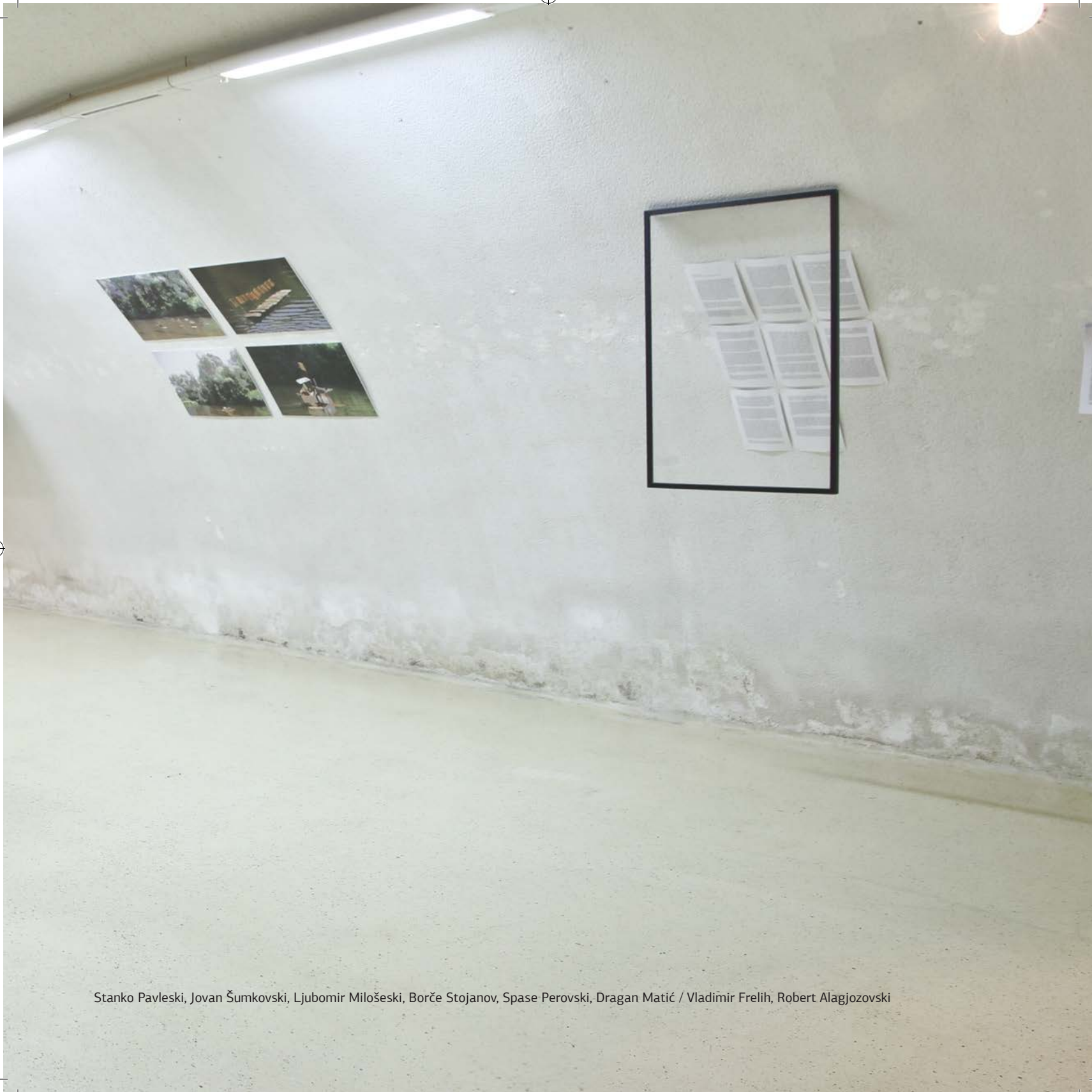
Ali, izgleda da su efekti tog sagoljevanja, razokvirenja, tog sveobuhvatnog mizanabima tako veliki i duboki, da gotovo svaki od autora stvori i pokaže zajednici, tad̃ ili kasnije, rezultat svoga rada, svoga autorskog pojavljivanja kroz pojavnog. Sva ta dela u sebi obujmuju aspekte koji su njihova polazišna tačka.

Smatramo da su ovi aspekti makedonske suvremene umjetnosti nešto drugačijena sceni, da su transgeneracijski i transpoetički eksperiment, i želimo da hrvatskoj javnosti izložimo izbor, nekoliko sekvenci, ove višegodišnje preokupacije i već̃ zamašne produkcije u kojoj je učestvovalo preko tridesetak suvremenih makedonskih autora ne samo likovne scene.

Aleksandar Ivanovski, *Water*, 2009, installation of a many cups of water and projection of *Water* taken documentary video, 80'18"

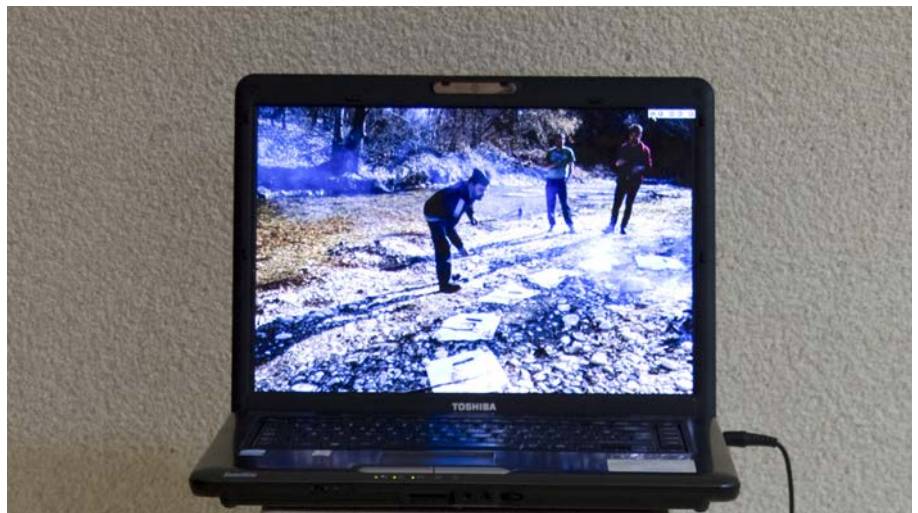

Stanko Pavleski, Jovan Šumkovski, Ljubomir Milošeski, Borče Stojanov, Spase Perovski, Dragan Matić / Vladimir Frelih, Robert Alagjozovski

Vesna Dunimagloska, Gjorgji Krsteski, Subject blood and beans, February 2014 (TowardsAtP 6/TheWayArt5: Bogomila Guerilla), happening with the participants, installation of 16 canvases with dimensions 45x45 cm and slide projection of 45 documentary photographs

Borče Stojanov, Memories 2 - you and I – 2004, A3 book, multiplication art, in 10 samples, made of hand made paper from plants collected at the site

Atanas Atanasoski, Geometric ornament, 2011, cotton velor, 80x60x30cm

Ljubomir Milošeski, 04.08.2008, Ability to keep silent: not even a word about this in front of the audience (Nietzsche), performance of a three -day silence and communication by writing, museum cabinet with exposed sheets of communication

Pece Klečkaroski, Blagojče Stojčevski, Atonal moonwalk, February, 2014 (TowardsAtP6/ByThe WayArt 5: Bogomila Guerilla), video animation from the music performance, video animation: Gjorgji Krsteski, audio mix: Hristian Petković, 5'34"

Collective art, Seven circles of psychedelics, 2014 (TowardsAtP 6/ TheWayArt 4: If it is a ball then it might as well be a masquerade ball), installation, video animation from the performance of seven circles of individual art interventions of all of the participants on a bed's sheet (dim. 220x150cm) : Vesna Dunimagloska, Nataša Jakimovska, Nenad Joldeski, Gjorgji Krsteski, Elena Moše, Stanko Pavleski, Hristian Petković and Marija DJunova, montage: Vesna Dunimagloska, 28", loop

Dragan Matić and Vladimir Frelih, White body in Black River, 2013, HD video, 4 min.

Ораовдол / 10. 08. 2005

Spase Perovski, Family wounds - in memory of grandfather Spase, 2011, ink-jeckt print, 100x70cm

OPA (Slobodanka Stevčeska and Denis Saraginovski), Announcement, 2011, ink-jet print, announcement in the print newspaper Nova Makedonija, announcements on several internet pages, dim. 18,5x25cm

Dragan Matić and Vladimir Frelih

Vlatko Čavkovski

Atanas Atanasoski

Tome Adjievski

Gjorgji Krsteski

Vesna Dunimagloska

Documentary collage from the art works of:

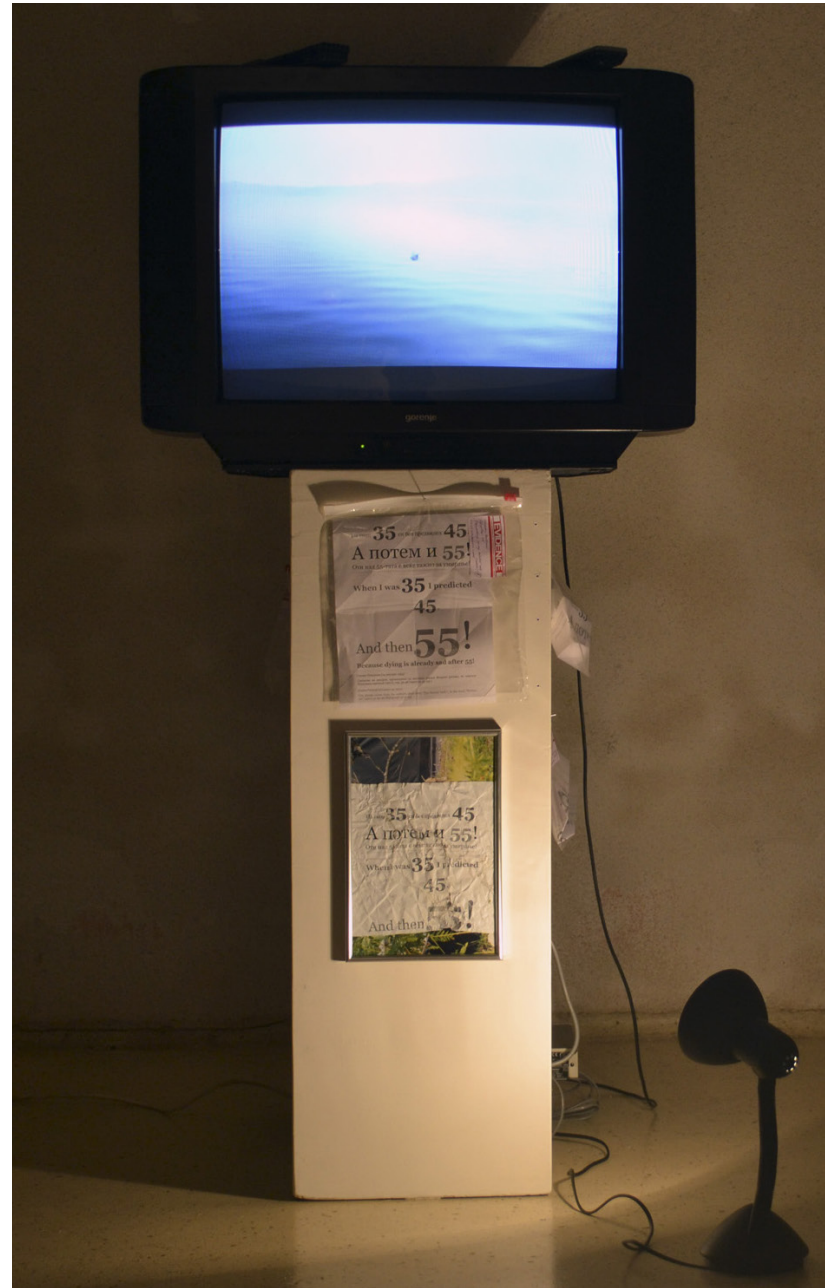
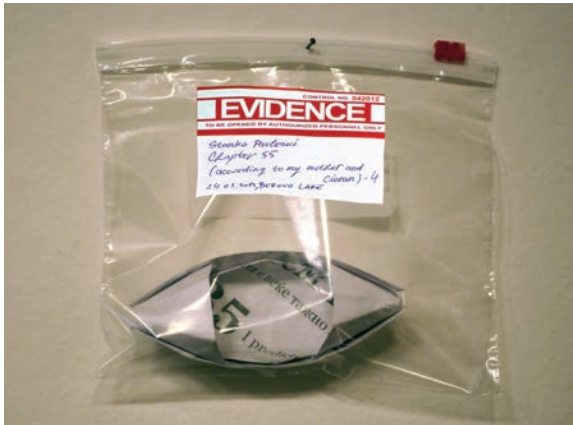
Gordana Dautovska Popovska, Nebojsa Vilikj, Valentino Dimitrovski, Mile Nichevsi, Marjan Pracicov, Kiril Temkov, Davor Tocinovski, Branko Cerovac

Gjorgji Krsteski, "Bifiter is guarding my story from me", 2011, black briefcase – ready-made (dimensions 45x32x10 cm) on a pedestal (dimensions 50x50x100cm), opened, in which seven photographs are placed in glass frames (10x7cm) and a stone (10x6x5cm), the inside of the briefcase is lined with velvet. A prose text applied on hard paper (dimensions 15,5 x 9,5 cm) is tied with a rope on the handle of the briefcase. Dedicated to all unrealized, but persistent transitional lives

Marija Djunova
ShtakaTart, 2014 (Towards AtP 6/ TheWayArt 1-6),
two A3 digital color photographs

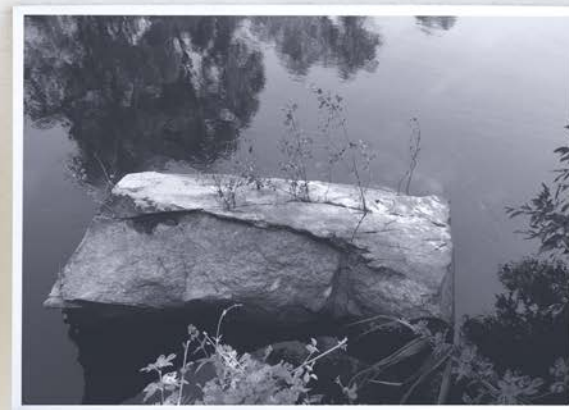
Stanko Pavleski, Head 55 (based on my mother and Sioran), 2014, TowardsAtP 6/ByThe WayArt 4: If it is a ball then it might as well be a masquerade ball, video animation from the performance of making and giving away as presents of floating and flying objects for transliving, made of paper with text-syntagm of the author: "On my 35 I foresaw my 45. And then 55! Cause when you are over 55 it is a sad time to die", on the day of his 55th birthday (14th of January) and treating the gifts by the present owners of the piece of art: Vesna Dunimagloska, Nataša Jakimovska, Nenad Joldeski, Gjorgji Krsteski, Elena Moše, Hristian Petković and Marija Djunova as well as additional treating of the work by the author, video animation: Slavčo Spirovski, Vesna Dunimagloska, 6'50"

Vesna Dunimagloska, Neither a sign nor a sound 2006-2012, 2013, ink-jeckt print on canvas, 100x150cm and text etched into gypsum boards: An artist, continually non-exhibiting, selflessly contributes to the future generations healthy spirit and free thought. In years to come, my friends, 15 pieces with dim.17,5x45x4cm

Documentary collage from the art works of the other authors who participated on AtP 1-5, (Gordana Dautovska Popovska, Nebojsa Vilikj, Valentino Dimitrovski, Mile Nichevsi, Marjan Pracicov, Kiril Temkov, Davor Tocinovski, Branko Cerovac), digital print, graphic design: Gjorgji Krsteski, dim. 100x200cm

Stanko Pavleski, Rückriem the Black & Kiro Mameco, 2012/2013, photo and audio installation: two ink-jet print (color and B&W of the same photo), individual dimensions 70x100cm, an audio recording (65'6") from the interview with Kiril Nikoloski, the President of the Fishermen's Club "Mamec" ("Bait") from Prilep; laptop, headphones and text from the audio, printed in 25 copies, set on a pedestal

Jovan Šumkovski, First panel – Mariovo, 1992 -2012,2012/2013, photo objects, color photographs implemented in concrete slabs, 6 pieces 24x30x3cm

Vesna Dunimagloska, Gjorgji Krsteski, Stanko Pavleski
Bodygraphy, 2014 (TowardsAtP6/ByThe WayArt 6: Bodygraphy), video 11'58", an object of carton boxes and photo installation of 50 photos (A3, A4 и A5)

Bodygraphy is a trilogy focused on the exploration of the body and the spirit through fashion industry as a medium, articulated through the AtP philosophy of art and action via the aspects of art tools such as performance - model casting (Metropolis Bitola) and AtP questions regarding inside beauty, plastic surgery in the service of beauty, eating habits and anorexia, the perfect body and one's looks, the categories of size and personality, the aspects of personality expression and the philosophy of life, the forms of body exploitation, premature maturation and the challenges and risks of a modeling career, idolatry, shopping mania, being a slave to fashion brands, etc. AtP happening (Lavci-Bitola) – a picnic in the countryside with models and, along the way, their getting acquainted with gardening, cutting out patterns, mowing, filming videos, photographing, ByTheWayArt and other manifestations of the interplay of the worlds of art and modeling. AtP/ ByTheWayArt Beauty Contest as part of the exhibition AtP 6 / ByTheWayArt 1-6

AtP1-5 (2004-2013), 2014, video and audio installation of 4 video projections: AtP 1, 2004, Oraov Dol, Kadiica, Veles, documentary video, 32'58", video cut Gordana Dautovska Popovska, AtP 3, 2008, Oraov Dol, Kadiica, Veles, documentary video, 35' 42", video cut OPA, AtP 4, 2010, St. Mary monastery, documentary video, 19' 44", video cut OPA, AtP 5 Mariovo - Rasimbegov Bridge, 2012, documentary video, 30', video cut Vesna Dunimagloska, and sound, talks from the happenings, 210' 40", three transcriptions, digital prints, 60x60cm

Vlatko Čavkovski, villas_anp10/rasimbegov most [tarra porra] 2022
project_gsarch/3dvisualisation_studioaiko/realty_sotheby's international

Tome Adjievski, The stone from Oraov Dol, 2004, a stone from fireplace set on a pedestal. A very ordinary stone from the fireplace became an event, the stone entered a museum without a scandal, simply for the everyday life not to be forgotten, 22x28x30cm

Vladimir Frelih, Dragan Matić, Stolice (serija od četiri), ink-jet print, 40x60 cm, 2012.

Свежа како домот:

Современата македонска уметност разоткриена и обезбрамена

Роберт Алаџовски

Овој избор на современата македонска уметност се заснова на една радикална уметничка практика која во облик на повеќегодишен проект се разви како колаборативна платформа на македонски уметници надвор од генерациjsки, поетички и слични блискости. Таа во своите начела сака да ги разбие сите познати институционални и залежани рамки во кои се пројавува уметничката дејност. Користејќи го форматот на иновативен уметнички проект, со намера да го надмине застарениот формат на ликовна колонија, таа ги повикува македонските автори, пред сè визуелните уметници, но и уметниците од другите дисциплини, интелектуалците, философите, блогерите, на еден заеднички интердисциплинарен екскурс вон познатите уметнички и творечки постапки и форми, а сепак длабоко вгнездена во нив.

Така во современата македонска уметност се појави еден поголем корпус на уметност и уметници (кај барем десетина од нив тоа е веќе континуирана повеќегодишна работа врз база на исти појдовни позиции, а различни резултати) кој ја преиспитува уметноста и уметничката работа преку два аспекти, односно категории. Тоа се аспектите на авторството и појавното, односно на феноменално-феноменолошкото, во една философска смисла.

Притоа овие две категории се поставуваат истовремено и раздвоено и во меѓусебна релација затоа што авторите се фрлени во центарот на појавното, во соголената природа, непристапна и неврамена во цивилизациска смисла. Во тој амбиент, тие не се обврзани да создаваат, да ја практикуваат уметноста, туку се обврзани да уметникуваат односно да го преиспитуваат авторството, поставувајќи си ги себеси следните прашања: која е смислата на авторството и чинот на креација; како настанува тоа; како авторството, како автономен чин, се соочува со група автори кои се доведени во толку блиска релација на коегзистенција; дали изолирањето во такви околности е воопшто можно; дали авторството се меша и какви влијанија трпи од страна на групата; дали се можни колективни или колективизирани авторски чинови врз база на заедничко промислување, дискутирање, анализирање и синтетизирање на различни теми и погледи?

Аспектот на појавното, односно на феноменолошкото, го поставува прашањето на контекстот, на опкружувањето, на објектното, на условите (во кои авторот создава). Овде, повторно, се спроведува еден дестабилизирачки хиџазам во однос на изгазените, врамените и општоприфатените услови. Авторот обично се изолира за да може да твори. Овде тој е поставен во радикална отвореност кон другите, во едно постојано заедничарење – во нешто што е сосема спротивно на осаменоста, на мирот и на индивидуалната тишина. Другиот дел од хиџазмот се однесува на условите на работа. Не само што авторот е изложен на другоста и на мноштвото, туку е лишен и од комфорниот, врамениот, познатиот, својот простор, тоа свое мало уметничко дувло каде треба да го донесе својот креативен пород. Тој е фрлен во непозната природна средина, во ненатурализиран и некултивиран микро простор кој им е подеднакво туѓ и на другите при што сите вообичаени помагала се недостапни, освен сопствената вештина на преживување, како и онаа на останатите, и уште неколку помошни алатки. Нема четки, нема бои, мермер, нема длето, нема компјутер, нема извор на струја, нема интернет. Инстинктот и размислувањето стануваат, повторно, најмоќно средство за воспоставување однос со таа природа.

Оваа изолирана поставеност (во однос на природата, привилегираниот контекст на работа и тн.) и радикалната повеќедневна изложеност на другоста и загрозување на автономијата на индивидуалноста доведува до различни резултати: авторството е во постојан чин на загрозеност на својата автономија. Тоа преоѓа од сферата на интелектуалноста и создавањето во сферата на секојдневното креативно (па дури и егзистенцијално) преживување и размислување на адхок помагала. Со постојани разговори, дебати, размена на мислења кои се однесуваат на разни теми, од лична поетика до анализа на уметничкиот и социокултурниот контекст, индивидуалното мислење е изложено на постојаната потреба на создавање на консензус, но и на индивидуално истакнување, на преиспитување на себеси и другите, дозволување на авторското да се изрази, да се затвори во себе или да се сподели со другите; да се преземе или да се влијае на мислењето или на креативната идеја на другиот/колегата.

Резултатите на ова сложена ситуација се разновидни и парадоксални. Авторите не се обврзани да создадат нешто, да создаваат, да го заокружат своето дело, туку само да се преиспитуваат себеси и другите и да ги промислуваат сите можни категории кои во тоа заедничарење, во таа конфронтација на себеси и другиот, на блискиот и на противникот, да излезат на површина. Но токму таа ситуација се покажува како особено корисна и поттикнувачка за авторите, така што тие се поставени во една ситуација на сеопфатен онтичко/епостемолошки мизанабим. Преиспитувајќи ги категориите на создавањето и авторството тие истовремено создаваат и го изложуваат на увид на другите и процесот и резултатот на тоа творење. Делата настануваат на база на влијание, на разлака, на раскол, како индивидуална, па дури и како групна работа. Тоа може да биде концепт, идеја или инспирација, која дополнително, по одредена де/ре/контекстуализација, се развива или пак, дело кое се создава токму тука, сега и овде, па дури се јавува и дело кое резолутно одбива да настане, да се создаде, затоа што авторот, или поединецот смета дека со тоа се нарушува базичниот концепт или амбиент во кој е поставен.

Единствено нешто што групата консензуално го работи тоа е снимањето, документирањето и архивирањето на процесот на радикално преиспитување на авторството и појавното, што на крајот станува единствено сведоштво на настанувањето на авторството, доказ за авторското пројавување во појавното, синтеза (макар била и антитеза) на субјектот и објектот, на мене и другиот, на авторското и неавторското.

Меѓутоа, изгледа дека ефектите на тоа соголнување, разоткривање, на тој сеопфатен мизанабим е толку голем и длабок што речиси секој од авторите создава и го покажува на заедницата, сега или подоцна, резултатот на својата работа, на своето авторско пројавување низ појавното. Сите тие дела во себе опфаќаат аспекти кои се нивна почетна точка.

Сметаме дека овие аспекти на современата македонска уметност се нешто друго и поинакво на сцената, дека се еден трансгенерациjsки и транспоетички експеримент и сакаме на хрватската јавност да и изложиме еден избор, неколку секвенци на оваа повеќегодишна преокупација и веќе доста голема продукција во која учествуваа преку триесетина современи македонски автори, не само припадници на ликовната сцена.

Fresh as a tomato: Contemporary Macedonian art laid bare and without boundaries

Robert Alagjovzovski

This selection of contemporary Macedonian art is based on a radical artistic practice which, in the shape of a long-term project, developed as a collaborative platform of Macedonian artists who do not share generational, poetic or any other similarities. In terms of its principles, it strives to deconstruct all known institutional and firmly rooted boundaries within which art finds its expression. By applying the format of an innovative artistic project and aiming to surpass the outdated format of an art colony, it invites the Macedonian authors, primarily visual artists, but also those involved in other artistic fields, intellectuals, philosophers and bloggers to be part of a common interdisciplinary digression outside of artistic and creative techniques and forms, and yet, deeply rooted in them.

Thus, a quite large corpus of art works and a rather large number of artists have emerged in contemporary Macedonian art (with at least a dozen of them it involves work of many years on the basis of the same points of departure, but different results) which re-examines art and artistic work through two aspects, i.e., categories. These are the aspects of authorship and phenomena/phenomenology in philosophical terms.

These two categories are simultaneously set up both as separate and inter-related since the artists are thrust into the focus of the concept of phenomena, into nature which is laid bare and inaccessible, unbounded in the civilisational sense. In such an environment they are not obliged to create and practice art; rather, they are obliged to execute their vocation, that is, to explore the concept of authorship, asking themselves the following questions: what is the meaning of authorship and the act of creation; how does it come about; how does one confront the concept of authorship as an autonomous act with a group of artists who are placed within the frames of such a close co-existence; is isolation possible under such circumstances at all; does authorship intertwine and what kind of influence is exerted upon it by the group; are collective and collectivized authorial acts possible on the basis of contemplation, discussions, analysis and syntheticizing of different themes and viewpoints?

The aspect of the phenomena, that is, of phenomenology, raises the questions of context, environment, object and conditions in which the artists create their works of art. This, on the other hand, brings about a destabilizing chiasm in relation with the established, bounded and generally accepted terms. In order to create, the artist customarily strives to isolate him/herself. Here they are placed in a situation of radical mutual openness, a situation where they can constantly share common grounds – something that stands in total opposition to loneliness, tranquility and individual silence. Another section of the chiasm concerns the working conditions. The artists are not only exposed to otherness and to a multitude of others; they are also deprived of the comfort of their own bounded, familiar space, their small artistic den they call their own and where they are expected to give birth to their creative offspring. They are thrown into the unfamiliar natural environment, the un-naturalized and uncultivated micro space which is foreign to others as well. There, all the usual instruments are unavailable except their own survival skills, the survival skills of the others and a few tools. There are no brushes, no paint, no marble, no chisel, no computers, no electricity, no internet. Once again, instinct and contemplation become the most powerful instrument for establishing relations with nature that surrounds you.

Such an isolation (in relation to nature, the privileged working conditions, etc.) and the radical exposure to otherness that last many days, as well as the threat to the autonomy of individuality leads to different results: authorship is in constant state of endangered autonomy. It passes from the sphere of intellectuality and creation to the sphere of daily creative (and even existential) survival and resorting to ad hoc aids. By means of permanent discussions, debates and exchange of opinions that concern a variety of subjects, ranging from personal poetics to the analysis of the artistic and socio-cultural context, individual views are faced with the constant need not only for reaching consensus, but also for individual promotion, examination of one's own viewpoints and those of the others. It also involves allowing one's authorial side to be expressed, to keep it undisclosed or share it with others; to accept the opinion or creative idea of the other/the colleague or to exert one's own influence upon it.

The results of such a complex situation are varied and paradoxical. The artists are not obliged to create something, or to create in general, nor are they obliged to complete their work; they are only expected to re-examine themselves and the others and to contemplate all the possible categories which surface in this communal environment and mutual confrontation, in the confrontation with the person one feels close with or the person one feels is their opponent. However, it is precisely such a situation that proves to be exceptionally useful and inspiring for the artists; thus, they are placed within the context of an all-encompassing ontic/epistemic mise en abyme. By re-examining the categories of creation and authorship they simultaneously create and exhibit for others to view both the process and the result of such creation. Works of art are created on the basis of influences, differences and sharp division as an individual or even group artistic effort. This could involve a concept, an idea or an inspiration which is developed in the period that follows, after its decontextualization or recontextualization; or it could be a work of art that is being created on the spot, *hic et nunc*. Moreover, one can speak of works of art which resolutely refuse to emerge or to be created, because the artist or the individual believes that by creating it he/she violates the basic concept or the ambience in which it is placed.

However, there is one issue on which the group reaches mutual consent, and that is documenting and archiving the process of a radical re-examination of authorship and the issue of phenomena. This, eventually, becomes a testimony to the birth of authorship which bears witness to authorial manifestation amidst the phenomena, and to the synthesis (despite the possibility of its being an antithesis as well) of the subject and the object, of the self and the other, of the authorial and the non-authorial.

Nonetheless, it seems that the effects of such laying bare and breaking of boundaries, of such comprehensive mise en abyme are so significant and so deep that practically all artists create something and show to the community, sooner or later, the results of their work and their authorial manifestation through its phenomenological aspect. All these works of art encompass the aspects which are their respective point of departure.

We believe that these aspects of contemporary Macedonian art are something new on the art scene and that they are a trans-generational and trans-poetic experiment. Therefore it is our wish to present before the Croatian public a selection, several sequences that display the artists' preoccupations of many years and their production that has become quite comprehensive. The participants included over thirty contemporary Macedonian artists, not necessarily only those from the domain of visual arts.

Collective art , Towards AtP 6/ByTheWayArt 1-6, 2014, video installation of 6 videos: ByTheWayArt1: 3'45", ByTheWayArt2: 3'13", ByTheWayArt3: 4'57", ByThe WayArt4: 7'17", ByTheWayArt5: 6'47", ByTheWayArt6: 11'58", montage: Vesna Dunimagloska, Gjorgji Krsteski, Stanko Pavleski

Hristian Petkovikj, My precious, 2014 (TowardsAtP6/ByThe WayArt 4: If it is a ball then it might as well be a masquerade ball), sound installation, music composition: 4'49" Soundtrack cover, <https://www.youtube.com/watch?v=KtnU2WgOMHM>, music: Hristian Petkovikj, foto: Gjorgji Krsteski

Participants:

1. Robert Alagjozovski MK	10. Gjorgji Krsteski MK	19. Borce Stojanov MK
2. Atanas Atanasovski MK	11. Dragan Matich SRB	20. Blagojche Stojchevski MK
3. Tome Adzievski MK	12. Ljubomir Milosheski MK	21. Kiril Temkov MK
4. Nebojsa Vilikj MK	13. Mile Nicevski MK	22. Davor Tocinovski MK
5. Gordana Dautovska – Popovska MK	14. OPA MK	23. Vladimir Frelih CRO
6. Valentino Dimitrovski MK	15. Stanko Pavleski MK	24. Branko Cerovac CRO
7. Vesna Dunimagloska MK	16. Spase Perovski MK	25. Chavkoski Vlatko MK
8. Aleksandar Ivanovski MK	17. Hristian Petkovik MK	26. Marija Djunova MK
9. Pece Klechkaroski MK	18. Marjan Praktikov MK	27. Jovan Shumkovski MK

Events and exhibitions of AnP:

- 2013/2014 - Towards AtP 6/ByThe WayArt 1-6, six one-day or weekend events and exhibitions- Kamarite, Bitola: Towards AtP 6 / ByTheWayArt 6: Bodygraphy, Bitola, Lavci; Towards AtP 6/ ByTheWayArt 5:Bogomila Guerilla, Veles; Towards AtP 6 / ByTheWayArt 4: If it is a ball then it might as well be a masquerade ball, Berovo Lake; Towards AtP 6 / ByTheWayArt 3: Belica, Porečie; Towards AtP 6 / ByTheWayArt 2: Ezerani-Brajčino, Prespa Lake; TowardsAtP 6 / ByTheWayArt 1: Globočica, Struga
- 2013 - AtP 5, exhibition and book promotion AtP 1-5, National Museum, Veles, NI Institute and Museum Bitola
- 2012 -AtP 5, artistic performance in nature, Mariovo Rasimbegov Bridge
- 2011 -AtP 4, exhibition, National Museum Veles, House of culture Dragi Tozija Resen
- 2010 -AtP 4, artistic performance in nature, Monastery St.Mary, Slivnica, Prespa region
- 2009 -AtP 3, exhibition, Memorial house of Kasapovi, Veles
- 2008 -AtP 3, artistic performance in nature, Oreov Dol, Kadiica, Veles
- 2005 -AtP 2, artistic performance in nature, weekend stay in the monastery St. archangel Mihail, Teovo, Veles
- 2004 - AtP 1, exhibition in the Memorial house of Vasil Glavinov, Veles
- 2004 -AtP 1, artistic performance in nature, Oraov Dol, mountain Kadiica, Veles

Svježa kao paradajz

HDLU Osijek

Galerija Kazamat, Jagićeva 2

Lipanj/srpanj 2014.

Nakladnik: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Osijek

Urednik: Vladimir Frelih

Koordinatori izložbe: Tim AnP (Vesna Dunimagloska, Gjorgji Krsteski i Marija Djunova)

Likovni postav: Dražen Budimir i autori/ce

Autor teksta: Robert Alagjozovski

Engleski prijevod: Rajna Koška

Fotografije: Ana Petrović i autori/ce

Tehnički postav: HDLU Osijek

Grafičko oblikovanje: Davorin Palijan

Tisak: Grafika d.o.o. Osijek

Naklada: 300

Izložba je realizirana sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Grada Osijeka,

Makedonskog kulturnog društva "Braća Miladinovci" i Ministarstva kulture Republike Makedonije

Suvremena makedonska umjet

Современата македонска уметн

Contemporary Macedonian art la